

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/10/2019
Identifikačné číslo spisu: 1011201279
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1011201279.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Soni Langovej v právnej veci navrhovateľa: Ing. T. J., bytom H. X, U., zastúpeného Mgr. Karolom Fajnorom, advokátom, AK so sídlom Krasovského 13, Bratislava, proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o predčasný starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/142/2011-156 zo dňa 20.03.2019 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.03.2019, č. k. 8Sd/142/2011 - 156 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi n e p r i z n á v a právo na náhradu trov tohto konania.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnuté rozhodnutie číslo: XXX XXX XXXX zo 7.6.2011 v spojení so zmenovými rozhodnutiami číslo: XXX XXX XXXX X z 8.8.2011, číslo: XXX XXX XXXX X-I. z 1.10.2013, číslo: XXX XXX XXXX X-II. z 1.10.2013, číslo: XXX XXX XXXX X z 2.12.2015, ktorým odporkyňa podľa § 293bs ods. 1, § 67 ods. 1, § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) rozhodla o priznaní predčasného starobného dôchodku od 19.5.2010 v sume 601,00 €, zvýšeného od 1.1.2011 na sumu 611,90 €. Zmenovým rozhodnutím číslo: XXX XXX XXXX X z 8.8.2011 vydala rozhodnutie totožného výroku. Zmenovým rozhodnutím číslo: XXX XXX XXXX X-II. z 1.10.2013 zvýšila sumu predčasného starobného dôchodku na 646,70 € od 1.3.2011, na 668,10 € od 1.1.2012 a od 1.1.2013 zvýšila sumu starobného dôchodku na 679,30 €. Rozhodnutím z 2.12.2015, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorého výrok je zhodným s napadnutým rozhodnutím, odporkyňa doplnila odôvodnenie o odkaz na § 51 vyhlášky FMPaSV č. 128/1975 Zb. a v tej súvislosti odôvodnila výpočet vymeriavacieho základu za obdobie od 1.3.1985 do 31.12.1986, potvrdil a navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd uviedol, že navrhovateľ sa v odvolacom konaní domáhal započítania čistého mesačného príjmu vo výške 9 362,52 DZD (alžírsky dolár, resp. 1 953,13 USD americký dolár) za obdobie od

1.3.1984 do 28.2.1985 (ďalej aj „relevantná alebo namietaná doba“), ktorý poberal za svojej pôsobnosti experta v zahraničí (Alžírsko) a nie vo výške hrubej mzdy v priemere 3 640.- Kčs určenej odporkyňou.

Krajský súd zistil, že navrhovateľ podľa obsahu dohody z 22.1.1985, ktorú uzavrel s Ministerstvom stavebníctva SR vyslovil súhlas s vyslaním do Alžírsku prostredníctvom fi.: Polytechna PZO Praha, ktorý mu sprostredkoval zahraničný pracovný pomer s „Ministere de l' Habitat et de l' Urbanisme“ v Alžírsku s mesačným netto príjmom 9 362,52 DZD (1 953,13 USD), ktorý bol zdaňovaný podľa alžírskych predpisov s tým, že z tohto príjmu bude navrhovateľ odvádzať Polytechne PZO príspevok mesačne vo výške 531,25 USD na jeho účet. Navrhovateľovi za týmto účelom bolo poskytnuté neplatené voľno a neprináležali mu žiadne mzdové nároky. V tejto dohode sa uvádza, že dôchodkové zabezpečenie navrhovateľa sa riadi § 50 a § 51 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení. Podľa Krajského súdu odporkyňa v konaní pri hodnotení hrubých zárobkov za obdobie vyslaného experta v zahraničí riadne vecne i právne správne zhodnotila a preto jej rozhodnutia potvrdil a trovy konania neúspešnému navrhovateľovi nepriznal.

Navrhovateľ sa proti uvedenému rozhodnutiu odvolal, pričom v podstate dôvodil rovnako ako pri namietanom rozhodnutí správneho orgánu. Podľa právneho zástupcu navrhovateľa úspešnosť dielčích správnych rozhodnutí odporkyne boli v prospech navrhovateľa dosiahnuté v zásade v priebehu súdneho konania, ktorá by mala byť premietnutá pri posudzovaní úspešnosti pri výpočte trov konania. Okrem toho opakovane namietol, že navrhovateľovi bola v spornom období (1985-1986) vyplácaná mzda len zo strany zahraničného zamestnávateľa, ktorá bola zdaňovaná príslušnými predpismi v Alžírsku, pričom navrhovateľ sám odvádzal odvody z tejto mzdy do Sociálnej poisťovne v Československu v minimálnej výške 531,25 USD. Trvá na tom, že za hrubý zárobok na účely výpočtu dôchodku sa má považovať jeho hrubý zárobok v zahraničí lebo v uvedenom období žiadnu mzdu nepoberal na území Československa a odvody platil len zo mzdy, ktorú poberal v zahraničí.

Odporkyňa zotrvala na svojom stanovisku vyslovenom v napadnutých rozhodnutiach. Odmietá námietky navrhovateľa s poukazom na platný právny stav (1985-1986), kedy zamestnanec platil daň zo mzdy, ktorá bola príjmom štátneho rozpočtu. Povinnosť platiť poisťné na dôchodkové zabezpečenie bola zavedená až zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z.z. o zriadení národnej poisťovne a financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia a to s účinnosťou od 1.1.1993, ktorá skutočnosť vylučuje tvrdenie navrhovateľa.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č.162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením sa odvolacie konanie riadi ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil, pričom dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvody na to, aby sa odchýlil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k odvolacím dôvodom.

Podľa § 1 ods. 4, veta prvá a druhá zák. č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení (platnom v rokoch 1985 - 1986): Dávky a služby sociálneho zabezpečenia poskytuje štát. Na dôchodkové zabezpečenie podľa tohto zákona neplatia pracujúci príspevky.

Podľa § 50 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení: Za expertov v zahraničí sa považujú československí občania, ktorí v rámci medzinárodnej spolupráce sú so súhlasom československých orgánov po 30. septembri 1948 činní v zahraničí pre zahraničných zamestnávateľov (podniky).

Podľa § 51 citovanej vyhlášky: Za hrubý zárobok experta sa na účely dôchodkového zabezpečenia považuje jeho mesačný hrubý zárobok, ktorý mu patril v priemere za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred vyslaním do zahraničia, prípadne pred začatím prípravy na službu v zahraničí. Ustanovenie § 48 ods. 4 časť vety za bodkočiarkou platí aj tu.

Podľa § 255 ods. 1 zákona o sociálnom poistení: Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania.

Podľa § 257 zákona o sociálnom poistení: Osobný vymeriavací základ v období pred 1. januárom 1993 je úhrn hrubých zárobkov za príslušný kalendárny rok, ktoré podliehali dani zo mzdy bez odpočítania tejto dane. Osobný vymeriavací základ v období od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 je úhrn vymeriavacích základov, z ktorých fyzická osoba zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení platila poistné na dôchodkové zabezpečenie za príslušný kalendárny rok.

Zo spisu bolo zistené, že navrhovateľ pôsobil ako expert v zahraničí - v Alžíri od 1.3.1984 do 28.2.1985 (dôkaz dohoda z 22.2.1985 navrhovateľa s Ministerstvom stavebníctva SR).

Odvolací súd v zhode s krajským súdom ale aj odporkyňou uvádza, že hrubá mzda, ktorá patrila navrhovateľovi v priemere za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred jeho vyslaním do zahraničia bola 3 640.- Kčs (potvrdenie Ministerstva hospodárstva a výstavby SR č. 429/2010-2010-HV z 13.9.2010 a evidenčné listy zamestnávateľa). Iné vymeriavacie základy navrhovateľa preukázané neboli.

Z uvádzaného zákona vyplýva, že v relevantnom čase dávky a služby sociálneho zabezpečenia poskytuje štát. Na dôchodkové zabezpečenie podľa tohto zákona neplatia pracujúci príspevky a preto správne uviedol krajský súd, že v relevantnom čase zamestnanci a teda ani navrhovateľ neprispievali osobitnými dávkami na dôchodkové zabezpečenie. Z dohody jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ bol o tejto skutočnosti informovaný aj prostredníctvom obsahu dohody z 22.1.1985, kde je uvedené, že jeho dôchodkové zabezpečenie sa riadi § 50 a § 51 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení. Sumou 531,25 USD, navrhovateľ platil odmenu firme Polytechna PZO za sprostredkovanie technickej spolupráce - zamestnania navrhovateľa v Alžírsku, kde jeho mesačný čistý príjem bol vo výške 9 362,52 DZD (1 953,13 USD, oznámenie Ministerstva hospodárstva a výstavby SR č. 429/2010-2010-HV z 13.9.2010.).

Ak teda odporkyňa vychádzala z vyššie uvedených údajov pôvodného zamestnávateľa navrhovateľa, postupovala správne a v súlade s platnou právnou úpravou. Keďže neboli za relevantné obdobie zaplatené odvody na dôchodkové zabezpečenie, toto obdobie nebolo možné hodnotiť pre nárok na starobný dôchodok. Sociálna poisťovňa obdobie dôchodkového poistenia na nárok na starobný dôchodok a jeho sumu vypočítala podľa platných právnych predpisov o sociálnom zabezpečení resp. poistení z podkladov, ktoré mala vo svojej evidencii, a ktoré boli priložené k žiadosti o starobný dôchodok. Suma starobného dôchodku zodpovedá preukázanému obdobiu dôchodkového poistenia a sume vymeriavacích základov za kalendárne roky rozhodujúceho obdobia.

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní sú v podstate zhodné s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku, s ktorými sa náležite vysporiadal už krajský súd. Preto ak krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup ako aj rozhodnutie odporkyne považoval za vydané v súlade so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie odporkyne, považovať za správne. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu nevyhovел a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok